

Cvičení č. 4 - Otevřená ekonomika

1. Pokud jsou výdaje domácností na doma vyrobenou produkci 3.100; investiční výdaje firem na doma vyrobenou produkci 600; výdaje domácností na produkci vyrobenou v zahraničí 400; výdaje vlády na produkci vyrobenou v zahraničí 100; celkové investice firem 800; celkové vládní výdaje 1000 a celkové exporty 900. Kolik je HDP a kolik jsou NX?

2. Předpokládejme, že kvůli českému odmítnutí fiskální unie dojde v EU k bojkotu českých exportů.

- a) jaký bude dopad na české úspory, investice, čisté exporty, úrokovou sazbu a měnový kurz?
- b) jak změna měnového kurzu ovlivní počty výjezdů českých turistů do zahraničí?
- c) předseda vlády chce změnit daně, aby vrátil měnový kurz na původní úroveň. Jak by je měl změnit? Pokud tak učiní, jaký bude celkový dopad úspory, investice, čisté exporty a úrokovou míru?

3. Předpokládejme, že se vláda malé otevřené ekonomiky rozhodne uvalit clo na dovoz zemědělské produkce, aby snížila svůj obchodní deficit.

- a) Jaký bude dopad tohoto kroku na obchodní bilanci této ekonomiky?
- b) Jaký bude dopad na reálný a nominální měnový kurz této země?
- c) Kdo na takovéto hospodářské politice vydělá, a kdo prodělá?

4. Během osmdesátých let dvacátého století USA snížily daně a zvýšily výdaje na obranu, což vyústilo ve velké rozpočtové deficity. Vysvětlete, jaké to mělo ve Švýcarsku dopady na investice, čistý vývoz kapitálu, obchodní bilanci a reálný měnový kurz. Ve stejném období měla vysoký rozpočtový deficit i Belgie. Jak belgický rozpočtový deficit ovlivnil švýcarské investice, čistý vývoz kapitálu, obchodní bilanci a reálný měnový kurz?

5. Předpokládejme, že se USA, Japonsko a Německo současně rozhodnou, že jejich firmy mohou výrazně rychleji odepisovat své investice pro daňové účely. Jaký bude dopad na investice, obchodní bilanci a reálný měnový kurz v ČR?

6. Použijte model malé otevřené ekonomiky k prognóze toho, co se stane s obchodní bilancí, nominálním a reálným měnovým kurzem v důsledku následujících skutečností:

- a) domácnosti začnou mít negativní očekávání ohledně budoucnosti a začnou více spořit a méně utrácet
- b) domácnosti začnou preferovat nákup zahraničních aut před nákupem domácích aut
- c) větší rozšíření bankomatů omezí poptávku po penězích

7. Předpokládejme, že ekonomika je popsána následující soustavou rovnic:

$$\begin{array}{llll} Y = C + I + G + NX & G = 1.000 & T = 1.000 & C = 250 + 0,75(Y - T) \\ I = 1.000 - 50r & NX = 500 - 500\varepsilon & r = r^* = 5 & Y = 5.000 \end{array}$$

- a) Kolika se v této ekonomice rovnají národní úspory, investice, obchodní bilance a rovnovážný měnový kurz?
- b) Jak se výsledky změní, pokud se G zvýší na 1.250? Interpretujte změnu výsledků.
- c) Jak se změní výsledky, pokud se světová úroková sazba zvýší z 5 na 10% (G je opět 1.000)? Interpretujte změnu výsledků.

8. Předpokládejme, že nabídka peněz roste tempem 3,5% ročně. Určete a vysvětlete, jaké budou dlouhodobé dopady zvýšení tempa růstu peněžní zásoby na 10,5% ročně u následujících veličin (kde je to možné uveďte numerické odhady): roční míra inflace; reálná úroková míra; nominální úroková míra; reálný měnový kurz; nominální měnový kurz; investice (ignorujeme daně a nejistotu); reálný HDP

9. Předpokládejme, že cena hamburgeru Big Mac je 3,06 dolarů v USA a 10,5 juanů v Číně. Předpokládejme, že nominální měnový kurz je 8,06 juanů za jeden dolar.

a) Vypočtete reálný měnový kurz

b) Pokud by nominální ceny hamburgerů zůstaly v obou zemích nezměněny, jaké hodnoty predikuje teorie parity kupní síly pro reálný a nominální měnový kurz v dlouhém období?

10. Předpokládejme, že Čína vyváží televize a používá juan jako měnovou jednotku, zatímco Rusko vyváží vodku a používá jako měnovou jednotku rubl. Čína má stabilní měnovou zásobu a pomalý plynulý technologický pokrok ve výrobě televizí, zatímco Rusko zažívá prudký nárůst peněžní zásoby a žádný technologický pokrok při výrobě vodky. Jaký byste na základě těchto informací predikovali vývoj reálného měnového kurzu (měřený jako počet lahví vodky za jednu televizi) a vývoj nominálního měnového kurzu (měřený jako počet rublů za jeden juan)? Vysvětlete.

11. Předpokládejme, že nominální úroková míra v ČR je 12% a 8% v eurozóně. Předpokládejme také, že dochází k vyrovnávání reálných úrokových sazeb mezi zeměmi a že platí teorie parity kupní síly.

a) Co můžete určit o očekávané inflaci v ČR a v eurozóně?

b) Jaká bude očekávaná změna kurzu CZK/EUR?

c) Je možné v tomto případě vydělávat na úrokové arbitráži? (vypůjčit si v eurozóně a investovat v ČR)

12. Sjednocení Německa vytvořilo řadu investičních příležitostí na východě Německa. Jaký dopad mělo toto zvýšení investic na německý čistý vývoz kapitálu, obchodní bilanci a měnový kurz? Ve stejném období musela německá vláda výrazně zvýšit výdaje na zaplacení nákladů na sjednocení. Jak tato skutečnost ovlivní odpověď na první otázku?

13. ČR je malá otevřená ekonomika. Předpokládejme, že máme obchodní přebytek a světová úroková míra je 3%.

a) Zakreslete výchozí situaci na IS(r) grafu a NX(ϵ) grafu.

b) Předpokládejme, že se ve světě prudce zvýší poptávka po škodovkách. Z toho důvodu poptávka po českých exportech vzroste. Do stejných grafů jako v bodě a) zakreslete důsledek této změny v poptávce cizinců na křivku českých NX a český reálný měnový kurz. Jaký bude dopad na český obchodní přebytek?

c) S cílem pomoci ostatním odvětvím chce česká vláda přizpůsobit daně takovým způsobem, aby udržela reálný měnový kurz na původní úrovni. Jakým způsobem by měla vláda změnit daně? Zakreslete opět do IS(r) grafu a NX(ϵ) grafu a vyznačte jaký bude dopad společného působení bodů (b) a (c) na úspory, investice, čisté exporty a reálnou úrokovou míru.